

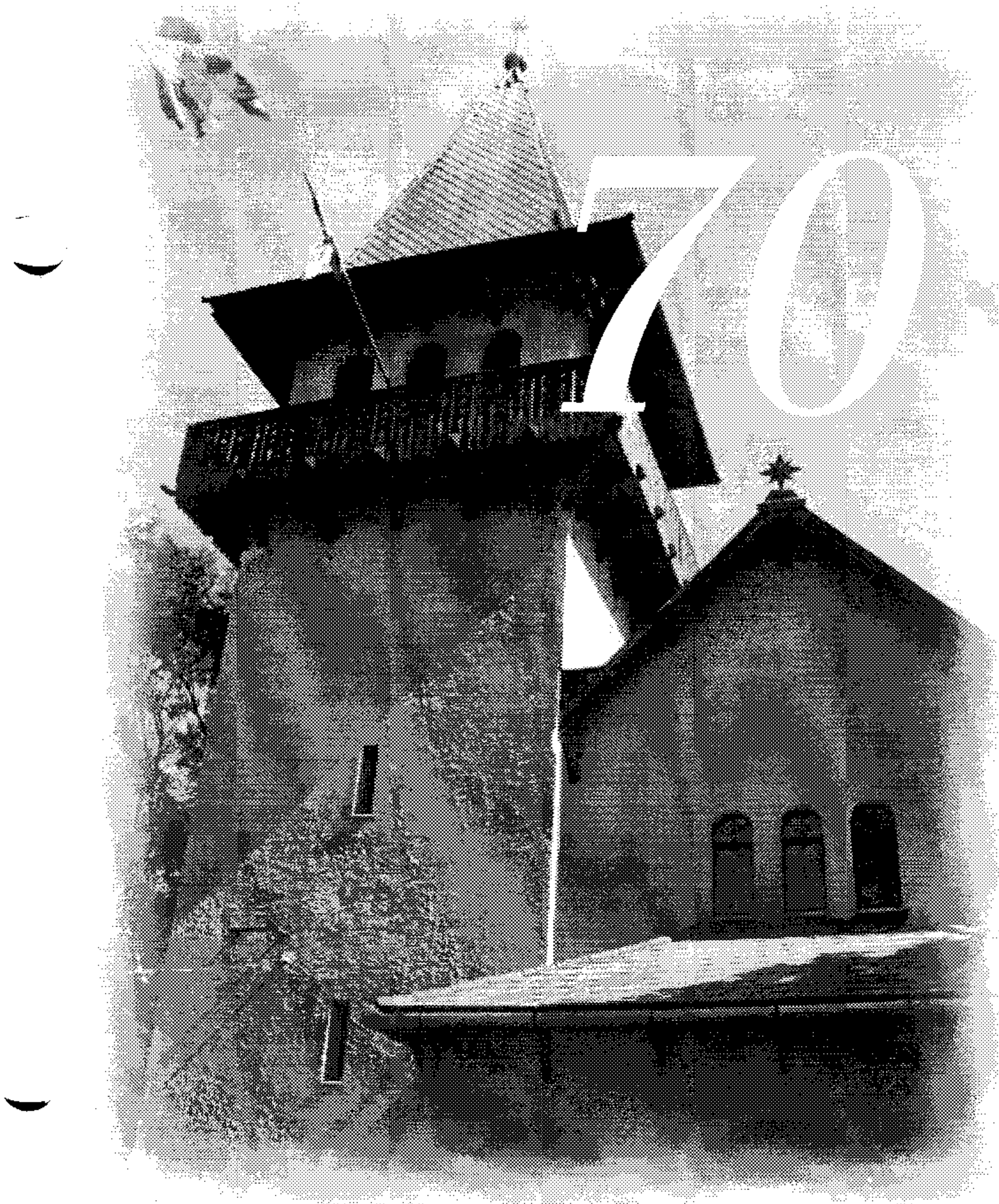

*"Ti magatok is mint élő kövek épüljétek fel leki házzá, szent papsággá,
hogy lelki áldozatokkal áldozzatok, amelyek kedvesek Istennek a Jézus Krisztus által."
(1Pt. 2,5)*

TÁLENTUM

Piliscsaba-Klotildliget Református Gyülekezet Hírlevele

VIII. évfolyam - 2009. VI-VIII. nyár

A BIZONYSÁGTÉTEL SÁTORA

Ravasz László püspök alábbi igehirdetése 70 éve,
a piliscsabai templom szentelésén hangzott el.

*"És készítsenek nékem szent hajlékot, hogy ő közöttük
lakozzam.*

És a bizonysgot, amelyet néked adok, tedd a ládába."

II. Mózes 25:8, 16.

Ha valaki szövetséget köt valakivel, írásba foglalják a jogokat és kötelességeket; az írást két példányban állítják ki, kölcsönösen megpecsételik s mind a két fél megőrzi a maga példányát. A Szentírásnak egyik alapvető gondolata, hogy az örökkévaló és mindenható Isten szövetséget kötött az Ő népével. Ez a nép eleintén egy földi nemzet volt, később a lelki Izrael: a szent nép és királyi papság. Egyik a szövetségnek ótestamentomi, a másik újtestamentomi formája. Az

ószövetség tartalma a tízparancsolat, lényege az, hogy a nép egyedül az igaz Istent imádja teljes szívéből, teljes lelkéből és Isten megáldja az Ő népét. Ennek a szövetségnek volt a háza a templom. A templom középpontjában a szövetség ládáját helyezték el és a szövetség ládájában őrizték az alapokmányt: a Tízparancsolat szövegét. Ez okmány alapján ítéli meg Isten az egyént s adja áldását, vagy osztja büntetését, ez alapon ítéli meg a nemzetet, teszi naggyá vagy szolgává. Ezért nevezik a templomot, sőt annak kezdetleges képét: a szent sátor is a bizonysg házá-
nak.

A szövetség ótestamentomi formája lejárt, helyette megkötött az új. Az ember bűne miatt a törvény csak halálos ítéletet és kárhozatot jelentett számára, azért Krisztus, ahogy a kolossébeliekhez írott levél mondja: "felvitte a törvényt, az ellenünk való kézírást a kereszfára s ott átszegeztetvén, megsemmisítette" (Kolossé 2:14-15.) Ugyanakkor megkötötte a kegyelmi szövetséget, amelynek az a tartalma, hogy Isten a Krisztus elégtételéért kegyelembe fogad minket, mi pedig Krisztus által hittel elfogadjuk Isten ajándékát.

A templom jelentősége is megváltozott. Megmaradt a bizonysgtétele házá, de egészen más, immár újtestamentomi értelemben. Nem lehet többé azt mondanunk, hogy a templom szent hely, ahol Isten különösképpen lakik. Templomainkban nincsenek olyan szent tárgyak, amelyek Istent magukba foglalják, nincsen olyan alkalom vagy idő, amelyben Isten csodatevően és csodálatosan test szerint megjelenék egy szertartás keretei között. Mindezeket szétfújta Istennek az a tündöklő kijelentése, hogy Ő lélek s akik Őt imádják, szükség, hogy lélekben és igazságban imádják. Maga Isten mondotta, hogy Ő kézzel csinált templomokban nem lakik. Akinek a dicsőségét az egek egei sem foghatják be, hogyan férne meg egy olyan palotában, melyet a halandó összeroskadandó sárból alkotta.

Sőt, a Jelenések Könyvének látása szerint az örök dicsőségben, mennyei Jeruzsálemben templom sem lesz, mert "az Úr, a mindenható Isten annak temploma és a Bárány".

Ha Istennek nincs is szüksége templomra, szüksége van az embernek. S az újtestamentomi szövetség embere is épít templomot, a bizonysgtétele házául építi meg azt és benne Isten valóságos jelenlétének jegeit és bizonysgait bírja.

A templom s így ez a templom is: bizonysgtétele háza.

Először azért, mert mi teszünk általa bizonysgot. A templom kőbe épített hitvallás arról, hogy mi Istent kereső nép vagyunk, mi az Ő seregéhez tartozunk, úgy akarjuk életünket leélni, utunkat végigvándorolni, hogy olykor színe elé álljunk és gyakran találkozunk vele. Nekünk Istenünk van,

mi az Istené vagyunk. Az az ember, aki templomot épít, erről tesz bizonyosságot, akár ha egyszerű hívő asszony, akár az ország egyik első katonája, gazdag vagy szegény, tudós vagy tanulatlan. Nem kicsi jelentőségű vallomás ez. Ma talán elismerés és kitüntetés jár vele, de Oroszországban üldöztetés, sőt halál lehet a következménye. Minden bizonyágtétel sorsvállalás s aki templomot épít, kötelezvényt ír alá, hogy ő az Isten pártján van, ezt nem szégyelli megvallani, ennek kész levonni a következményeit akkor is, ha érette ki kell vájnia sugárzó szép szemét, azért, mert megbotránkoztatta, le kell vágnia izmos vagy formás kezét és lábát azért, mert megbotránkoztatta.

A templom hitvallás egy gyülekezet, egy anyaszentegyház, egy történelem mellett. Ez a templom hitvallás a magyar református egyház történelme, igazsága mellett, a magyar kálvinizmus emlékei és ígéretei mellett. Azt mondjuk ezzel: minden templom lehet az Istené, de az enyém csak a magyar református templom. Minden templomban ugyanazt az Istent imádják, de én az én Istenemet igazán csak az én templomban tudom imádni. Senkit nem bántok a hitében, örülök, ha más templomok is tele vannak s benne hívő lelkek áhítatoskodnak éppen úgy, mint ahogy örülök, ha minél több boldog, tiszta családi élet van, de én a magam családi életét csak az én otthonomban tudom élni, az én hitvesemmel, az én gyermekeim között.

A templom hitvallás a mellett, hogy szükségem van a gyülekezetre, nem vagyok elegendő magamban, akármi-lyen buzgón tudok titkos kamrácskában imádkozni, akár-mennyire elragadtatom csendes órámnak áhítatában, minde-z nem elég. Isten egy néppel, a lelki Izráellel kötött szövetséget s csak mint annak tagja jutok el a szövetségben megígért javakhoz és áldásokhoz. Isten a világ teremtésétől a világ végéig kiválasztott egy sereget, ennek a seregnek élő tagjává tett engem is s én csak ebben a szent karavánban, ebben az áldott zarándok-közösségben vándorolhatok végig az élet halálosan nehéz pusztaságán.

Mindent összefoglalva : a templom egy kőbe épített hitval-lás, emberi mű, közös bizonyágtétel, fogadalom, döntés, zászló-vállalás, jegye annak, hogy én Istennel szövetségben vagyok. Két formában szolgálom a templomot: úgy, hogy megépítem és úgy, hogy hűségesen látogatom. Jaj annak, aki látogatná, de nem építi s jaj annak, aki építi, de nem látogatja. Romlás a magyar kálvinizmusra az is, ha ősi hitének kész javaiból és intézményeiből él s maga nem tud újakat alkotni, de romlás az is, ha mindig újat próbál intézményben, mozgalomban, módszerekben s nem tudja megőrizni és megtölteni a történelem kezéből reámaradt életformákat.

Azonban a templom nemcsak az ember bizonyága Isten mellett, hanem még sokkal inkább Isten bizonyágtétele az ember mellett. Nagyon könnyű átlátni, hogy a templomot nem mi építjük, hanem általunk Isten építteti. Nem mi keressük Istent, Isten találta benne meg magát velünk. Álmélkodjunk el, micsoda jótétemény, hogy Isten annyi meg annyi templomban ad találkozót az Ő gyermekeinek. Ha egyszerűek, túlon-túl gyermetegek, hitben erőtlenek, akkor eltűri, hogy tárgyban, szertartásban találják meg őt, ha egyszer Őt keresik. De milyen nagy áldás, kiváltság, hogy vannak gyülekezetek és templomok, ahol már nem kül-sőségekben, szertartásokban, szentelményekben, tárgyak-ban jelenik meg, nem a cherub szárnya alatt, nem a tíz-parancsolat kőtábláján, nem a szent korszakban őrzött man-

nában, hanem sokkal dicsőségesebben, sokkal valóságos-sabban: Lélekben és igazságban.

Lélekben és igazságban. Ezt egy szóval így mondhatom: Igében. Isten megjelenik az Ő Igéjében, mint ahogy az atyai szeretet megjelenik az Ő mondanivalójában, a bírói ha-talom az ő kegyelmi ítéletében, a kiválasztó erő a szeretet vallomásában. Isten megjelenik az Ő Igéjében: a tékozló fiú számára mint Atya: a szenvedő számára mint vigasztalás, a beteg számára mint gyógyító balzsam, a haldokló számára mint feltámadás, a félelmek királya által megrettentett léleknek mint szabadító hatalom, a gyengének mint erő.

Isten megjelenik az Ő Igéjében s ez az Ige mindenkinek mond valamit, és mindenkinek éppen azt, ami neki kell. Ennek azt kiáltja: le az álarccal, te képmutató! A másiknak azt: térdre nyomorult! A harmadikat így simogatja: kelj fel gyermekem. Mindegyikünknek azt mondja: higgy és üdvözlösz. Ne félj, szeress, enyém vagy, tied maradok. Az Ige bizonyosság. Bizonyosság Isten mellett nekünk, bizonyosság Krisztusról számunkra. És a templom az a hely, ahol ez a bizonyosság szakadatlanul zeng. Azért a templom bizonyágtétel háza, mert az Ige háza, az a hely, ahol Isten beszél az Ő népéhez.

Ahol az Ige igazán szól: ott van a Szent Lélek. A szent sáto-t is betöltötte az Isten dicsősége, mint egy fényes felhő: min-den igazi templom a Szent Lélek kitöltetésének a hajléka. Mikor Isten az Ő népéhez szól, mindig csoda szokott törté-ni: kitöltetik a Szent Lélek s átjárja a szíveket melegével, vilá-gosságával és erejével. Meghalljuk, hogy nevünkön szólítottak, repesni kezd erre a szívünk, nagy, tündöklő világosság vesz körül, újjáteremtő erőket érzünk magunkban megmoz-dulni s úgy megtelik egész belső világunk az Isten békéjév-el, jelenlétének erejével, dicsőségének édességével, mint ahogy a kigyúló lámpák megtelnek a villamosság fényével és erejével. Ez az Isten legvégső és legteljesebb bizonyágtétele: a Szent Lélek belső bizonyágtétele. Ez arról beszél, hogy Isten az enyém, az Ige nekem szólt, a kiválasztott én vagyok, Krisztus a keresztre az én bűnömet vitte fel, főpapai imádságába az én nevemet foglalta bele, eleve elrendelésének karjával utánam nyúlt az örökkévalóságból, engem ragadott meg és engem tart magasra.

E bizonyosság erejét nem tudja a világon semmi megdönteni. Nem azért hiszek benne, mert ésszerű: minél hihetlenebb, annál inkább hiszem. Nem azért fogadom el, mert hasznos és előnyös, ha meghalnék is, akkor is annak a gyönyörűségében halnék meg. Nem azért vallom, mert így tanultam az iskolában, kedves hagyomány családomban, beletartozik a jó erkölcsökbe, hanem azért, mert közvetlenül Istentől vettem ajándékba s ez az ajándék nagyobb, mint én. Nem tudom elhallgatni, ha veszedelem jár vele, ha hátraté-tel következik belőle, ha nem haladok előre pályámon, annál inkább hirdetem és vallom. Mit használna nekem, ha az egész világot megnyerném, lelkemben pedig kárt val-lanék azzal, hogy megtagadnám az én királyomat? Nem tudja senki megcáfolni, nem tud senki megfélemlíteni, sem a hétköznapi józanság nem fog lélektől megittasult látásai-mon, sem a világ hatalmasai, Nabukodonozor tüzes kemencéi meg nem félemlítenek ennek a hitnek megval-lásában. Ez a hit erősebb, mint a halál. E látható világ résein és szakadékain annak a másik világnak dicsősége sugárzik át s midőn az utolsó órák ködöceánjában elsüllyed és szétomlik a földnek minden dicsősége, hatalmassága,

